GRADSKA BIBLIOTE
JURAJ ŠIŽGOR
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJE

~~11/IX 34~~

Narodna Tribuna

OŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
ALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
GLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45 - RUKOPISI SE NE VRACAJU

ODINA II

ŠIBENIK, 11 SEPTEMBRA 1934

BROJ 122

azne vijesti

j. V. Kralj Aleksandar namjera
26 septembra posjetiti Sofiju. 15
bra ići će u Paris, a poslje toga
oficijelno posjetiti London.

bog pomanjkanja školskih zgra-
nekoliko hiljada djece neće moći
. u Vrbavskoj banovini polaziti
lu.

Bugarskoj opet eksplodiraju
be. Izvršen je atentat na profeso-
Krsteva u Karlovu koji je teško
en.

agrebačka policija poduzela je
gičnu akciju protiv tulumaša koji
esto izdaju za novinare.

j. Vel. Kraljica saznavši za bije-
Josipe Kantura u Zagrebu, koja
drugom stanju morala noćiti pod
om barakom, darovala joj je dvije
de dinara.

alija mora biti militaristička
ovno je izjavio Mussolini i tko se
može pomiriti s tom politikom ne-
iđe u sjemenište i napusti faši-
u stranku.

eobičan prirodni fenomen za-
n je u Buenos Airesu gdje je c-
dana pala crna kiša.

redsjednik grčke republike podi-
je Nj. Vis. Prestolonasljedniku
u orden velikog križa Spasitelja.

ovjet-ruski stratosferski balon,
SSR uništen je malo prije izleta
d eksplozije. Taj balon dosegao
prošle godine rekord od 17 900 m,
e njegov rekord potukao balon
atostat" koji je nastrado s posa-
. Ovom zadnjom nesrećom napu-
Sovjetska Rusija za duže vreme-
takmičenje za istraživanje strato-
.

panska udruženja za izvoz tka-
pamuka i umjetne svile odasla-
jednu trgovačku komisiju u bliži
i na Balkan da priredi u svim
n gradovima izložbe uzoraka.

jetionici uvađaju sirene. Najve-
etionik Baltičkog mora u Rozewu
oljskoj obali nosi ime znameni-
pisca Stefana Zermorskog. Svjeti-
ima radio, velike reflektore od
.000 svijeća, a sada će biti mon-
a sirena koja će se čuti na 10
daleko.

tan od sobe i kuhinje izdaje s
h.

hu poslovna putovanja
rednjoj i Sjev. Dalmaciji, traži se
tnik (trgovac, industrijalac ili trg.
k) koji bi htjeo sudjelovati. (A-
rošak po km. i po osobi Din. 1·50).

aži se djevojku za razne
ičke i poslužničke poslove.

tija za violinu 3/4 potpuno
prodaje se.

titi se: Tiskari E. Vitaliani i Sin

ostiona Vrana u Biogradu
na obali u vlastitoj zgradi
(vlasnik M. ŠEAT)
eporuča se svojim starim i novim
stima. — Domaća prvorazredna
hinja.

Njemačka u očima poslovnog čovjeka

Napisao A. V. Palmer; s engleskoga preveo J. B.

Kada posjetilac prekorači granicu i stupi u Njemačku — Novu Njemačku — odjednom zapazi bitnu razliku od one Njemačke prije 30 januara 1933 g. Danas je revolucija završena, a promjene su bile tako nagle i duboke da ih se može uporediti sa onima, koje su nastale iza velike revolucije u Francuskoj ili boljševičke revolucije u Rusiji.

Putujući po Njemačkoj prvi utisci što se dobivaju izgledaju vrlo povoljni. Treba priznati da je Hitler čovjek, koga je na površinu dovela savremena kriza i da to nije obični demagog kako ga mi označujemo, već je to vođa izrazite individualnosti. Nigdje u svijetu nije ni jedan čovjek toliko uzdignut i obožavan kao Hitler u Njemačkoj i nitko ne bi mogao postići toliku popularnost i poštovanje, ako nema takovih osebina i odlika, koje mogu izazvati divljenje nacije.

Hitler koga Nijemci vole nije istovjetan sa onim Hitlerom, kojega prikazuje inozemna štampa. Ratoborni i okrutni Hitler nije opisan u Njemačkoj; naprotiv svatko govori o Hitleru kao o čovjeku mira, koji je jednostavan u svome životu, čist i iskren u svome vladanju, „ljubitelj malene djece i prijatelj životinja. U dućanima prodaje se na tisuće Hitlerovih fotografija i on je skoro uvijek prikazan kako govori sa nekim djetetom ili kako se igrà sa kojom životinjom. Treba priznati da je Hitler kroz ovo vrijeme svoga režima dao mnogo. Njegovo najveće djelo se sastoji u tome što je proveo jedinstvo njemačke nacije i što je srušio tisućgodišnje stare mržnje i zavisti između raznih njemačkih provincija.

K tome treba dodati i njegovo uspješno uklanjanje klasnih ograda, koje je upravo na čudesni način izbrisao. I bogataš i siromah u Njemačkoj imaju danas iste ideale. Pored toga je Hitler naročito istakao i odgovornost nacije prema nezaposlenima. „Ja ne bih bio dostojan", kaže Hitler, „povjerenja koje mi je ukazao Svemogući Bog, kad ne bih ostvario naše dužnosti spram naših manje sretnih njemačkih drugova i kad oni koji trpe zbog neuposlenja ne bi imali ista pravà i ista državna preimućstva kao i njihova sretnija braća".

To su plemenita čuvstva, a ja mislim da ću biti posvema iskren ako napomenem da je taj vapaj za pomoć neuposlenima toliko djelovao na građanstvo da je ono svojevolj o preko dobrovoljnih radnika sakupilo u tu svrhu preko 300,000.000 zlatnih maraka (5,400.000.000 Dinara o. p.). (Rekoh „svojevoljno", jer treba napomenuti da svaki pojedinac nije prisiljen dati, ali onaj Nijemac koji to uskrati izložen je teškom sumnjičenju. I svakoj restauraciji koju posjetite donose vam ljudi na prodaju zastavice, značke i razglednice a odbiti ih je skoro nemoguće.)

Gotovo dnevno posjećuju svaku kuću sakupljači raznih udruženja, čija je svrha podupiranje nezaposlenih, pa ako neka domaćica sustavno odbija traženi doprinos, ona se time izlaže velikoj sumnji. Treba da to bude dragovoljno, ali u pozadini se krije moralno nasilje. Svakog se mjeseca sakuplja od boljih kuća doprinos u hrani, što se vrši teretnim automobilima. Upotrebljuju se i druge metode, koje ne isključuju sumnjičenje, jer sve što narod daje to je dragovoljno. Ustanovljeni su i neki naročiti oblici oporezivanja u svrhu sakupljanja novčanih doprinosa.

Hitler je postavio pomaganje nezaposlenih kao bazu svog stranačkog programa. On tvrdi da se u godinu dana preko dva milijona ljudi vratilo na posao (tvrdnja, u koju se može sumnjati). Jedna od Hitlerovih metoda je također i radni logor. Ti se logori, kojih ima prilično veliki broj i koji još uvijek raste, nalaze u svakom središtu, a svaki nezaposleni mladić od 18 do 25 godine treba da tamo pristupi. Razumijem da to nije posve prisilno, ali izbjegavanje daje povoda sumnji. U tim logorima svaki omladinac dobiva odijelo, hranu i sedmično 1 marku i 85 pfeniga. Dozvoljeno mu je da za pola dana u sedmici napusti logor. Redovno obrađuje zemlju, gradi ceste i pravi mostove. Taj posao je raširen po cijeloj Njemačkoj. Radni logori su povezani sa uredima za nezaposlene radnike, a lica koja se nalaze u tim logorima imaju prednost pri dobivanju posla nad onima koja se nalaze izvan njih.

Čvrsta želja da se stvori jaka i muževna rasa sačinjava jaku pozadinu Hitlerove propagande. To bijaše elementarno pitanje iza protjerivanja Židova. Gornjoj svrsi služi i sterilizacija opterećenih, koja se ekstenzivno provodi.

Ali da se shvati prava Njemačka ne treba samo putovati. Valja zaći u njemačku kuću i govoriti sa samim Nijemcima. Moguće da ćete čuti mišljenja, kakova nitko na ulici ne bi smio očitovati.

Što sam pričao može da sadrži mnogo toga što je dobro, ali sve je to nastalo uz potpuno uništenje slobode. Danas u Njemačkoj ne postoji sloboda. Istina, niste prisiljeni da postanete nacionalni socijalista, ali ne smijete ni govoriti ni raditi protiv režima. Nitko pak, tko se nije ni najmanje odužio režimu, ne može da se nada ni uposlenju ni uspjehu u svome radu.

Njemački je narod potpuno neobaviješten o svjetskim poslovima, izuzev o onome što režim smatra potrebitim da mu saopći. (Oni znadu više nego mi (Palmer, o. p.) o držanju Francuske, oni čuju režimsku versiju o onome, što se dogodilo u Austriji, ali sve novine izražavaju isto misljenje. Naišao sam kod svojih njemačkih prijatelja na čvrstu želju da saznadu i drugu stranu nekih stvari, koje su se dogodile.

Veći dio Hitlerove propagande ima u svojoj pozadini neki daljnji razlog. Režim primjerice vrši presiju na sve tvornice radio aparata da konstruiraju trocjevne prijemnike koji će se kompletno prodavati za 76 maraka. Tvorničke i prodajne cijene se kontroliraju. Svaki Nijemac koji kupi taj aparat, dobiva od vlade 10% od njegove vrijednosti, ali taj je prijemnik tako udešen, da ne može primati mnogo inostranih stanica. Od svakog kupca se traži da sluša večernje propagandne emisije nacional-socijalističkih centara. To je dovelo do ogromnih prihoda u tvornicama radio aparata, ali to će u malo godina očito dovesti do sloma.

Pomanjkanje kapitala je jedna od glavnih pogibelji Hitlerova režima. U skoro svakom govoru Hitler se zanaša tvrdnjom, da neće nikada dozvoliti inflaciju marke. Njemačka poznaje strahote inflacije, a i Hitler ne bi baš mogao sačuvati svoj položaj kad bi pribjegao inflaciji. Ako marka ima da zadrži svoju današnju vrijednost, to je onda nemoguće eksportirati novac, što opet dovodi njemačke trgovce u nemogućnost da kupuju sirovine.

Moglo bi se iznijeti mnogo više, ali ja ću zaključiti s izjavom da sam osvjedočen da Hitler želi mir. Njegov ugovor sa Poljskom čime je odlučio da pitanje poljskog koridora riješe diplomatskim načinom, pretstavlja veliki korak na pravilnom putu. On je kao i njemački narod, riješen da brani svoju ravnopravnost. Njih neće ništa manje zadovoljiti nego to, jer oni ništa više i ne traže, a čim prije Francuska to uvjetuje i ukloni uzroke nezadovoljstva i zategnutosti tim bolje po mir i čovječanstvo.

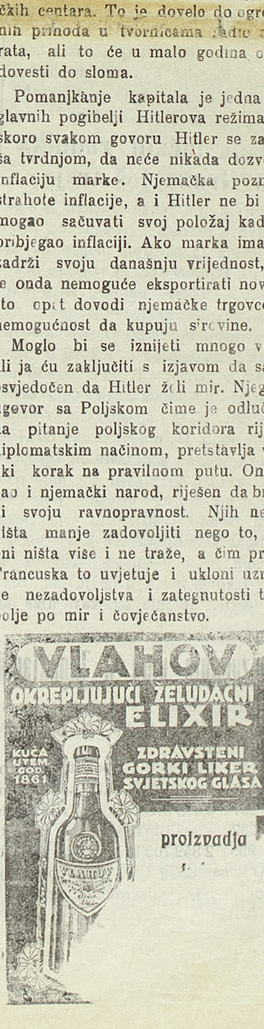

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI
ELIXIR
KUĆA UTEM. GOD. 1861
ZDRAVSTENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA
proizvadja

Danzig kao poljski konzument

Varšava. — Ekonomski ugovor između Poljske i Danziga, koji uređuje pitanje trgovine s zemljoradničkim baštivanskim i ribarskim produktima, odredio je broj onih produkata, koje Danzig treba u toku ove ekonomske godine da kupi od Poljske. Mlijeka će morati prema sezoni kupovati od 15 do 30 hiljada dnevno, jaja 4,5 miliona godišnje, konja 300 komada godišnje, stoke za klanje 2.500 komada godišnje, živih svinja 41.250 komada godišnje pored izvjesne količine svinjskog mesa, 10.000 komada ovaca godišnje, teladi 2.000 komada godišnje, druge zaklane stoke 3.000 komada godišnje i zaklane pernate živine 70.000 komada godišnje. Krompira će se izvesti 200.000 kvintala. Vrijednost tih produkata prelazi 10.000.000 zlota. Cjene će se kalkulirati prema nivou cjena u Danzingu, koje su sada više nego cjene u Poljskoj.

Stranački promet u Poljskoj

Varšava. — Prema podacima poljskog statističkog ureda Njemci zauzimaju prvo mjesto u poljskom stranačkom prometu. Ove je godine Poljsku posjetilo preko 14.200 Njemaca (dok je lani samo 114), tako da Njemci sačinjavaju 84% sviju stranaca. Na drugom mjestu su Čehoslovaci.

Arheološke iskopnine starih tatarskih mogila

Naučna ekspedicija, koja vrši iskopavanje na starodnevnim tatarskim mogilama u kalmičkoj stepi, imala je velikog uspjeha prilikom kopanja blizu mogila zvanih „Tri brata“, koje potiču iz vremena tatarskog kana Batij, nekadašnjeg vladara nad čitavom Rusijom. Nađeni su ostatci tatarskih vojnika: oružje, skeleti konja i t. d. Sada su počela kopanja na velikoj Sarmatskoj mogili, koja je široka 67 metara i visoka sedam metara.

Štrajk lučkih radnika u Gružu još traje

Obzirom na velike razlike u stanovištvu radnika i poslodavca, nema izgleda da bi štrajk mogao skoro prestati. Radnici traže povišenje nadnica i kolektivni ugovor, ali poslodavci ne pristaju ni na jedno ni na drugo, nego bi jedino pristali na malu povišicu nadnica, ali nikako na kolektivni ugovor. Radnici međutim smatraju kolektivni ugovor glavnim pitanjem. Neke špediterske agencije dovele su iz Hercegovine oko 80 radnika, koji rade pod zaštitom sigurnosnih organa. Zbog ovih događaja postoji u gruškoj luci prilično poremećenje osobito na skladištu željezničke postaje. Neki brodovi, koji su dovezli robu nisu je mogli iskrcavati, a isto tako ni oni koji imaju da krcaju terete. Radnici štrajkaši drže se mirno.

Proizvodnja vina u Jugoslaviji

Prema službenim podacima proizvedeno je kroz zadnjih pet godina u našoj državi:

g. 1929 .. 2,909 900 hl - po hektaru 16. hl
g. 1930 .. 4,016.120 hl - „ „ 21.80 hl
g. 1931 .. 4,493 670 hl - „ „ 22.50 hl
g. 1932 .. 4,387.130 hl - „ „ 22.80 hl
g. 1933 .. 2,852.700 hl - „ „ 14 60 hl

Od narodnog ujedinjenja prošla je godina bila najnerodnija godina u vinu.

Na filozofskom kongresu u Pragu

Borba za demokraciju

Radne sjednice VIII Međunarodnog filozofskog kongresa u Pragu se održavaju u dvoranama filozofskog fakulteta Karlova univerziteta. Mnogobrojne dvorane su pune učesnika kongresa i slušaoca. Najčešće se čuje francuski jezik, na kome se čita najviše predavanja. Pada u oči velik broj žena, koje učestvuju u radu kongresa. I žene zajedno sa svojim muškim kolegama trude da prodru u samu suštinu filozofskih ideja, koje iznose predavači na kongresu.

Plenarne sjednice članova kongresa se održavaju u ogromnoj dvorani filozofskog fakulteta, u kojoj je mjesta za preko 1.000 slušalaca. Na tom forumu je održana i diskusija o demokraciji, jedan od najinteresantnijih momenata praškog kongresa.

Vrlo živo se radilo i u sekcijama: logike, o normama i faktima, o religiji i filozofiji, o demokraciji, o savremenom značaju filozofije. U sekcijama su pretsjedavali prof. Rougier, Lapšin, Linhart i Rádl.

Sa najvećim interesovanjem je čekana plenarna sjednica kongresa, posvećena krizi demokracije. S velikim žaljenjem je saslušana vjest: da je dr. Beneš morao ranije otputovati u Ženevu, te neće moći pretsjedavati toj sjednici. Mjesto dr. Beneša je pretsjedavao prof. F. Žilka.

Prvi govornik u debati o krizi demokracije je bio profesor Emilio Bodrero iz Padove, senator, bivši pod sekretar u talijanskom ministarstvu prosvjete i pretsjednik talijanskog parlamenta. Govorio je francuski — i Talijani u interesu boljeg razumijevanja napuštaju većinom svoj materni jezik.

Osnovni ton talijanskih fašističkih političkih filozofa je skoro uvijek isti: prezentiraju fašizam kao savršenu, narodskiju, popularnu i savršenu — demokraciju. Ništa bolje ne može dokazati snagu demokratskog ideala nego baš ta okolnost. Liberalističko društvo se praktično sve više udaljava od jednakosti. Istorijska kritika, kojoj su enciklopedisti 18 stoljeća podrobili apsolutizam, izbila je u buržoasku revoluciju, koja je zahtjevala novu radikalnu podjelu imetka. Neuspjeh te težnje je povukao sa sobom, da su ekstremne socijalističke nauke kritizirale demokraciju. Ali privreda i politika su u praksi ostale odjeljene. Narod je pomoću izbora odgovoran za politiku, ali buržoazija vlada privredom i te nemilosrdno. Sovjetski savez pruža pokušaj čisto ekonomskog riješenja, demokracija pokus čisto političkog riješenja. Sintezu donosi fašistička korporativna država. Protiv inflacije ideja donosi deflaciju ideja, upropašćavanje. Zbog toga je Bodrero proglašuje za višu formu nego što je (tradicionalna) politička demokracija.

Profesor W. P. Montague sa Kolumbijskog univerziteta u New Yorku je održao jedan od najaktuelnijih govora na kongresu. Njegovo predavanje je bilo zasnovano na strogoj kritici dosadašnjih formi zastarjele demokracije, koja se identificira s parlamentarizmom, liberalizmom i kapitalizmom. Takova demokracija ne zadovoljava. Pošto je predmet koncentrisanog napadaja s desna i s lijeva, vjerovatno će podleći pritisku „totalne“ državne ideje, koja znači kraj individualnih sloboda, ako se ne formira da bolje odgovara svojim krajnjim ciljevima. Treba vidjeti nedostatke parlamentarizma, nasljeđene iz vremena, kad je njegov smisao bio još odbrana od apsolutizma vladara. Treba mu prebaciti rascjepkanost moći i odgovornosti, što nikoga nezadovoljava. Redovno ne pretstavlja pravu volju naroda — ali je bar pokušaj da je pretstavlja. Tu je vlada pita, kakva je to volja. Montague je privrženik i slijedbenik Roosevelta. Brani privremenu koncentraciju moći i odgovornosti, koja se može kontrolisati i ukloniti — možemo reći i prolaznu diktaturu. Ali mora biti spojena s potpunom slobodom štampe i mišljenja, da bi javno mnijenje moglo biti dobro i istinito informirano i da bi se mogla ispoljiti volja onih, koji su se povjerili tom liječenju. Što se tiče liberalizma, njegov ideal je bio prvobitno plemenit: vjera u sposobnost ljudi da slobodno sarađuju na otkriću onoga, što bi se prema mogućnosti bližili istini i pravdi. Ali praksa je izdala te ideale. Izdala ih je u vezi s kapitalizmom, koji je svijet doveo do sadašnje duboke krize, čije grozote Montague pretresa. Produkcija više nije problem: problem je distribucija. I ne pribjegne li se nekoj formi državne intervencije kapitalizam će pasti prije nego što nešto bude spremljeno.

U toj situaciji fašizam i sovjetski sistem zavode strogu kontrolu vlade bez slobode, tj. sa slobodom samo za svoje apsolutne privrženike. Iako je govornik u suštini radikal — takav radikal, da to već potsjeća na komunizam (dakako bez marksističke filozofije), nudi dva riješenja. Nezaposleni i izbačeni iz stroja treba da osnivaju komune, koje on zove fašističkim, koje međutim prema tome kako on stvar tumači mogu biti isto tako nazvane komunističkim, jer sva imanja će se u njima podijeliti na jednake dijelove. Takova nova ostrva od kapitalističkog poretka i kredita nezavisne privrede bi započela konkurenciju s kapitalističkim preduzećima, a kasnije će se testirati koja su bolja i koja moraju zaginuti. Apsolutnu revoluciju Montague odbacuje. Takova revolucija može dokazati samo to, koji je u izvjesnom momentu bio jači i taktično okretniji, a ne ko je bio u pravu.

Oba predavanja o krizi demokracije su saslušana s najvećom pažnjom i poslije se razvila debata, koje najbolje dokazuje, kako je to pitanje aktuelno danas i kako je još uvijek jaka ideja demokracije, bez obzira na događaje posljednjih godina.

SPORT

Stradanje pri prvom gostovanju

U premočnoj igri „OSVIT“ katastrofalno tuče simpatičnog gosta „VELEBIT-A“ (Benkovac) sa

8:0 (2:0)

Interesovanje za nedjeljnu utakmicu bilo je veliko, obzirom na to da nam je zeleni gost prvi put u posjeti. Zatim su njegove posljednje igre protiv „Dośk a“ iz Drniša, 3:1 i 1:1 pretskazivale da nam dolazi jak protivnik. Međutim doživjeli smo razočarenje! I to ogromno. Gost nam se pretstavio kao jedna momčad skupljena s brda i dola. — Nikakove kombinacije — nikakove tehnike. Kao pojedince mogli bismo jedino izuzeti centarhalfa i desno krilo. Neki su čak pravi futbalski početnici, Prvo su se p lu vrijeme još nekako i držali, dok je domaća navala promašivala sve i svja a boginja sreće branila zelenu kapiju. Ali drugo — samo što se sipalo. Dugo očekivana voda napokon je procurila. Tad su zeleni samo lipsali. Razbijeni, dekuraženi, predani bjelima na milost i nemilost.

Dvije stvari s kojima nas je „Velebit“ zadivio jesu: discidlina i fair igra. Kod nijedne gostujuće momčadi nijesmo naišli na takove gentlemane. Neka bijelima to služi za primjer.

Najveću krivicu za ovoliki poraz zelenih svakako snose njihova dva golmana. Oni su publici priuštili dosta smijeha svojim neznanjem. Uza svu ogromnu premoć „Osvit a“, gost nebi tako stradao, da je u svom golu imao malo boljeg golmana. Rezultat nebi prešao četiri. Jedan je branio prvih 15 minuta i primio dva lako obranjiva gola, poslje čega ga je na golu zamjenio njegov klubski drug. Izgledalo je u prvom poluvremenu, da je opčarao kapiju. Tad lopta mu nijednom nije prešla golnu crtu. U drugom ga je i sreća iznevjerila. Svaku njegovu grješku iskoristila je domaća navala da povisi rezultat.

„Osvit“ je dao jednu od boljih igara. Svakako mu je na ruku išao slab protivnik. Navala je prvog poluvremena igrala vrlo slabo. Ne zat što je onako slabom protivniku dal samo dva gola, već što se taktički postirala vrlo loše. Igrači su obično bil zbijeni jedan uz drugog, te su im, uz svu premoć, lopte bile plijen golmanove sreće, stative i „neba“.

U drugom poluvremenu već je bolj išlo. Tad se ispoljila i efikasnost bijele navale. Situacija za povećanje rezultata bilo je više, ali bi ipak bil nerealno da je rezultat dvocifren.

Igra je bila vrlo fair bez ikakvi incidenata. „Osvit“ je bio stalno premoćan naročito u drugom dijelu igre Protivnik bi samo kojim rijetkim izletom posijetio domaću kapiju.

Suđenje g. Damiani Ecia bilo je objektivno.

L.

BIOGRAD

V. K. „Biogradu“ darovaše u fon za nabavak prvog četverca: Dr. Ju raj Kalinić, 300 Din.- Jovo Šeat, Mr A. Karlovac, Branko Murat, Dr. Grg Roglić, Cvjetko Asčaman po 100 Din.- Frano Ivanišević senator — Split, Mr Šime Strpić Zagreb, ing. V. Ćorić, Dr Padelin, Ciro Madiraca, N Mrakovči po 50 Din.-

Plemenitim darovateljima uprav harno zahvaljuje.

U petak je boravio u Biogradu biv ši predsjednik vlade general g. Petar Živković, i g. Dr. Milosavljević. Gost su posijetili okolna mijesta, državn imanje „Vrana“, bolnicu i ostale u stanove. O samom Biogradu su se najljepše izrazili. Gosti su iste večer otputovali preko Šibenika za Kotor.

RADI ODLASKA
iznajmljuje se lokal Restauracija
JADRAN U MANDALINI
sa cijelim inventarom i baštom na lijepom položaju i podesno za zimsk sezonu uz najpovoljniju najmovinu.
Vlasnik *Ante Despot*

GRADSKE VIJESTI

Nedjelja Crvenog krsta

Nedjelja od 16 do zaključno 22 septembra biće posvećena propagandi Crvenog Krsta, te će se tom prilikom prikupljati prilozi u cijeloj zemlji. Kroz to vrijeme će se za vožnju željeznicom, brodovima, aeroplanima i svim ostalim sredstvima za javni saobraćaj naplaćivati za svaku kartu do 100 din. 50 dinarskih para, i još toliko za svaku započetu stotinu preko 100 dinara. U isto vrijeme će se i za sve poštanske pošiljke (pisma, dopisnice, pakete, preporučena pisma, uputnice i telegrame) pored redovne takse naplaćivati će još i 50 para, što će se lijepiti na pošiljci u vidu naročite markice. Za pošiljke u inozemstvo taksa neće biti obavezna.

Taksa od 50 para naplaćivaće se i na svim ulaznicama u kazališta, kinematografe i druge priredbe za javnu zabavu.

DRUGO ŠALJIVO VEČE E. PANCERA. U srijedu 12 ov. mj. daje u Hotelu „Krka“ poznati naš humorista *g. Eugen Pancer* na opći zahtjev svoje drugo veče zagrebačkog humora sa posve novim vrlo biranim rasporedom. Kako je gosp. Pancer već prvim nastupom osvojio simpatije našeg građanstva to vlada za ovo veče veliki interes.

Sretnu novu 5965 godinu!

Želimo svim pretplatnicima, oglašivačima i čitateljima jevrejske vjeroispovijesi

TIŠRI ROŠ HAŠANA. Zbog Židovske nove godine koja je bila juče i praznika koji pada danas, sve židovske radnje su zatvorene. Svi židovi su otišli u Split, kao što običaju to svake godine činiti, na crkvene obrede, koji se održavaju tamo.

Dražba

Kod Zlatarije A. Petrić, Šibenik, Zagrebačka ul. dražbovati će se dne 14. septembra 1934. razni satovi, našto se interesenti upozoruju.

KRAĐA BICIKLA. Matić Zdenko star 32 god. izdaje se za činovnika Invalidskog suda u Mostaru. Iznajmio je 9 t. m. od Mirka Zorića bicikl br. 157 i do danas se nije povratio. Policija je povela istragu po ovoj stvari, jer postoji opravdana sumnja da je Zorić protiv-pravno prisvojio bicikla.

IZGUBLJENA JE LISNICA sa 120 din novca, vlasništvo Ivkovića Ante Jurina iz Vaćana. Nalazač se poziva da istu preda Predstojništvu gradske policije.

10 AUSTRIJANACA IZ BEČA dolaze danas iz Splita u naš grad sa autobusom društva Russebiro „Trinkler“. Turisti će razgledati znamenitosti grada i slapove Krke, a zatim produžuju za Plitvička jezera.

PROSLAVA MALE GOSPE. U petak uveče u oči Male Gospe održan je vatromet ispred crkve Gospe van Grada. Crkva je bila svečano iluminirana a vatromet je trajao cio sat i vrlo je uspio. Poljana Kralja Petra bila je puna posmatrača. U subotu po podne, na sam dan Male Gospe, održana je svečana procesija uz sudjelovanje brojnog građanstva.

ANA KUČERA rodj. ZLATOVIĆ supruga šefa željez. stanice Drniš preminula je u Zagrebu, a na sprovodu koji je izvršen u Šibeniku sudjelovala je Željezničarska glazba iz Splita.

ŠTO JE SA REGATOM „GUSAR“-„KRKA“?

Kao što je poznato na ovogodišnjim veslačkim utakmicama za državno prvenstvo u Beogradu dogodilo se, da su se u trci osmeraca pred samim ciljem sudarili čamci „Krke“ i „Gusara“.

Povodom ovog slučaja, sva naša publika tražila je, posebice pak oni vatreni brojni simpatizeri „Krke“, da se trka osmerača ponovi kako bi se u regularnoj borbi vidjelo tko je pravi i neosporni prvak države za ovu godinu. I splitska štampa bila je istog mišljenja. Medjutim jury je donio zaključak da se „Gusar“ proglasi prvakom države u osmercu! Uprava vesl. saveza, u kojoj su glavni funkcijoneri iz Šibenika, da bi donekle umirila rasplamsale duhove šibenskih športaša, na jednoj svojoj sjednici u Beogradu riješila je da se koncem augusta ili početkom septembra održi regata u osmercu samo izmedju „Krke“ i „Gusara“, e da se, vjerovatno, na taj način dade neka satisfakcija šibenskim sportašima koji hoće da znadu tko je bolji: „Gusar“ ili „Krka“. — Od tog vremena august je došao i prošao, septembar polako odmiče a o toj utakmici se baš ništa ne govori, premda su vremena za takmičenja više nego zadovoljavajuća! Da li priređivači čekaju da slaba vremena potpuno onemoguće održanje utvrdjene trke?

Kao odgovor na ovo pitanje tražimo da se odluka veslačkog saveza provede u djelo, a ako do toga ne dodje čim prije jasno će biti svakome da je to bio jedan prosti trik sa kojim se je moralo tuširati rasplamsale osjećaje vatrenih šibenčana.

Odluka, koju je uprava veslačkog saveza pod uplivom raznih psihičkih momenata i okolnosti donijela ne smije ostati samo na papiru, već se treba u što skorijem vremenu privesti u djelo.

M-ant.

Rezultati sa jedrilačkih utakmica

U nedjelju 9 o. m. održane su jedrilačke utakmice na pruzi Jadrija rt Zlarin-Jadrija. Utakmice su imale prijateljski karakter. Iako je vjetar bio slab postignuti su rezultati zadovoljavajući. Od sedam čamaca koji su se takmičili rezultira: prvi Goreta, posada Goreta i Radel. II Tomov, pos. Tomov i Jurišić učenici (najmlađa posada). III Šare, posada Šare i Kovačić.

I ove kao i ostale lađe stizale su u malim razmacima jedna za drugom u vremenu od 5 h 23’ do 5 h 28’.

Uredništvo sa simpatijama prati ovaj skroman početak da se ovaj lijepi sport unapredi i nada se, da se neće ostati samo kod početka i vjeruje da će biti i uspjeha ako bude organizacije.

DOLAZAK ENGLESKE FLOTE. Kako je već bilo javljeno, 22 t. mj. stiže u posjete našem gradu nosač aviona „Furions“ sa 57 oficira i 750 momaka posade, te razarač „Searcher“ sa 98 momaka. — Par dana kasnije t.j. 25 t.mj. stiže jedna grupa razarača predvođena od raz. „Keith“. Posadu ove grupe sačinjavu 24 oficira i 600 momaka. Svi ovi brodovi ostaju u našoj luci do 1 oktobra tg.

UDRUŽENJE REZERVNIH OFICIRA I RATNIKA — pododbor u Šibeniku, u subotu dana 15 septembra slavi svoju slavu kao uspomenu na dan proboja solunskoga fronta, pa će toga dana održati pomen u crkvi sv. Frane u 7 sati u jutro, a u isto vrijeme i u starokatoličkoj crkvi. U srpsko-pravoslavnoj crkvi biće ovaj pomen u 7 i pol sati.

Pozivamo sve drugove i prijatelje da neizostavno prisustvuju tom pomenu i na taj način dokažu svoju hvalu i poštovanje poginulim drugovima.

Za drugove odijelo službeno, a za gg. koji nemaju uniforme odijelo civilno sa značkom.

SKUPŠTINA „ŠIBENSKE GLAZBE“ održana je u nedjelju u Hotelu Krka. Skupštinu je otvorio g. Marko Jakovljević G. I Tarle podnio je tajnički a g J. Tercanović blag. izvještaj koji su prihvaćeni. Nakon toga prešlo se na biranje nove uprave, u koju su ušli gg. K. Vidović, M. Stojić, o. fra Balić, J. Terzanović, I. Tarle, J. Gilardi i prof. S. Karaman. U nadzorni odbor i časni sud izabrani su gg. A. Lušić, M. Jakovljević, V. Kulić i J. Milat.

U eventualijama povela se riječ o izvještaju, koji je općinska uprava podnijela na zadnjoj sjednici opć. vijeća o općinskim dugovima, iz kojeg proizlazi da je općina za glazbala dužna nekih Din 300.000. Povodom toga na skupštini je istaknuto, da su nova glazbala bila naručena 1922 god. Općina je zajamčila i obvezala se na isplatu glazbala. Uprava glazbe je kroz godine 1923, 1924 i 1925 isplatila 54520 Dinara, dok su glazbala zapadala svega 62.000 dinara. Prema tome uprava glazbe odbacuje sa sebe svaku krivnju što je taj dug narasao na horendnu svotu i prebacuje svu krivicu na nemarnost dosadašnjih članova raznih općinskih uprava. Odlučeno je, da uprava glazbe putem javne štampe obavijesti o tome građanstvo.

NAŠ POSLANIK U RIMU i književnik g. Jovan Dučić preksinoć je stigao sa svojim automobilom u Šibenik iz Selca. G. Dučić je ostao u naš grad sve do juče u podne. Razgledao je znamenitosti grada i slapove Krke, te se pohvalno izrazio o ljepotama Šibenika.

G. ITALO BALBO GUVERNER TRIPOLISA i bivši talijanski ministar za avijaciju juče je došao u Šibenik na jahti „Cyprus“ (529 t.) iz Trogira, i poslije zadržavanja od 1 sata produžio za Zadar. Pored g. Balba na jahti se nalazila i njegova žena i još deset putnika plemića i senatora.

NARODNA ŽENSKA ZADRUGA u Šibeniku pozivlje sve članice da izvole prisustvovati zadušnicama za blpk. članicu Mariju Bettini. Zadušnice će se održati u crkvi Gospe van Grada u četvrtak 13 IX u 8 sati pr. podne. — Uprava.

NAŠA VRIJEDNA DOSADAŠNJA SUPLENTICA drž. realne gimnazije u Šibeniku, gospođica Anka Grubišić postavljena je ovih dana za profesora iste škole u 8 pol. grupi. Čestitamo!

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA · КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА

Sve tiskanice za škole

po najnovijem propisu kao i sav kancelarijski materijal dobije se na skladištu kod poznatog i solidnog zavoda

TISKARE E. VITALIANI I SIN — ŠIBENIK

OBJAVE

VLADANJE UČENIKA. Skreće se pažnja svima roditeljima i starateljima učenika (ca) Drž. realne gimnazije u Šibeniku da se svi učenici (-ce) imaju vladati strogo prema Pravilima o vladanju učenika, koja se nalaze u Djačkoj knjižici.

Prema tome, naročito treba znati ovo:

1) Učenik mora vrijedno i savjesno da vrši sve svoje školske dužnosti i da se za školu uredno spremaju.

2) Učenici (-ce) imaju da nose propisne djačke kape sa oznakom razr.

3) Učenice dolaze u školu u crnim keceljama.

4) Učenicima se naročito zabranjuje: pušenje, posjećivanje kavana, javnih lokala, zabava, plesova, matinea, nošenje znački vanškolskih udruženja.

5) Učenici ne mogu biti članovi nikakvih vanškolskih udruženja, niti učestvovati u kakvim vanškolskim priredbama.

6) Učenici (-ce) ne smiju izostajati iz škole bez opravdanog razloga. Svaki izostanak i uzrok izostanka ima se odmah prijaviti razrednom starešini, a čim se učenik vrati u školu ima da donese sobom pismeno opravdanje od roditelja ili staratelja.

7) Na bioskopske pretstave smiju ići učenici (-ce) samo subotom, nedjeljom i praznikom poslije podne. U ostale dane i drugo vrijeme mogu ići samo dozvolom razrednog stareš.

8) Preporučuje se roditeljima i starateljima da stalno vode brigu o uspjehu i vladanju svoje djece, i da posjećuju radi toga razr. starešine nastavnike u časovima njihova primanja. — Direktor.

Važno upozorenje!

„I pored toga što je već ranije preko novina skrenuta pažnja publici, da svojim korespodentima u inostranstvu saopšte svoju adresu i mjesto opredjeljenje na našem jeziku i da pošiljaoci u inostranstvu pišući našima, adrese na pošiljke i mjesta opredjeljenja označavaju samo na našem jeziku, ipak još su i danas česti slučajevi, da stižu poštanske pošiljke sa naznačenjem mjesta opredjeljenja na stranom jeziku zbog čega se one vraćaju kao neisporučive u mjesto predaje, jer su poštanskim službenicima ti strani nazivi mjesta nepoznati.

Kako je vraćanje takvih pošiljaka štetno pa zainteresovane primaoce odnosno pošiljaoce, to se publici ponovno skreće pažnja, da u prepisci sa inostranstvom, u svojim adresama mjesto odredišta označavaju samo našim službenim nazivima“.

Licitacija za produženje obale u Biogradu n-m

Direkcija pomorskog saobraćaja u Splitu raspisuje, na dan 26 septembra 1934 u 11 sati javnu pismenu ofertalnu licitaciju za produženje obale u Biogradu n m koja će se održati kod građevinskog odjeljenja Dir. pom. saobraćaja u Splitu.

Predračun iznosi din. 268 970.

Licitacija za izgradnju Lukobrana u uvali „Batelaži“ u Kali

Direkcija pomorskog saobraćaja u Splitu raspisuje za dan 27 septembra 1934 u 11 sati prvu ofertalnu licitaciju za izgradnju lukubrana u uvali „Batelaži“ u Kali, koja će se održati u kancelariji Direkcije pom. saobraćaja u Splitu.

Predračun iznosi Din. 223,167.

O našem slikaru g. M. Rakiću

Kistanje - kod Zadra.

Đak umjetničke škole u Beogradu M. Rakić, rodom iz Sarajeva, koji je do sada pokazao velike uspjehe u slikarstvu, a naročito se istakao na polju crkvenog slikarstva specijalno na proučavanju slika slavnih svjetskih majstora, nalazi se u Kistanju.

Štampa je donijela svoju riječ, i to „Politika“, „Vreme“, „Hrvatska Straža“ „Istina“, „Novosti“ i t. d.

God. 1931 izradio je nekoliko portreta najuglednijih ljudi i pretstavnika vlasti. Osim toga je izradio i portret g. Bana Milosavljevića i † Ljube Nešića, ministra i poslanika u Pragu.

G. Rakić je jedan od najpriznatijih portretista mlađe generacije. Do sada je širom naše države izrađio 65 original portreta velikih ličnosti. Naš episkop otkupio je njegovu original plaketu Nj. Vel. Kralja Aleksandra, Kralja Petra i episkopa Georgije Letić. U Dubrovniku je kod Dr. Josipa Carevića, biskupa izradio nekoliko slika, a osim toga restaurirao glasovite slike starih majstora slavna djela Rafaila i Ticiana. God. 1931 izradio je splitskoj općini original Nj. Veličanstva Kralja Aleksandra za viječnicu kao i portret Nj. Visoč. Prestolonasljednika Petra za župu Sušak-Rijeka prilikom dolaska Nj. V. Kraljice Marije na sokolski slet 1933 g.

Njegovo najpriznatije djelo jeste u Baranji. Velika grupa kompozicija „Hristova stradanja raspetoga Hrista na Golgoti“ (Kalvarija). Slika je velika 7 × 6 metara, kao i slika (4 × 5 met.) Hristovo Rođenje. — Najpriznatije djelo mu je 4 Evangelista u Baniči kod Dubrovnika u crkvi Marije Magdalene. —

Svoju sposobnost je pokazao u Dubrovniku pred glasovitim umjetnicima i konzervatorima 1931 g. prof. Marka Muratia—oca slikara i konzervatora grada Dubrovnika, kao i K. Strainića konzervatora. Uz njihovu asistenciju je obnovio sliku svjetskoga glasa „Madona dela Sedia“ od slavnoga Rafaila kao i slike Ticiana. O tome djelu najpovoljnije se je izrazila „Narodna Svjest“. —

Sada u Kistanju izrađuje portrete g. V. Vujasinovića, kao i g. Wastvjatelja Nikodima iz manastira Krke.

M.

Crnac kao vojnik

Crnci u velikom broju služe u egipatskoj armadi i u engleskim kolonijalnim armadama. Kakvi su kao vojnici o tom vrlo interesantno piše list „Oasa“: „Crncima zanat pod oružjem izgleda kao jedino zanimanje dostojno čovjeka. Kad crnac nije vojnik, onda nije ništa, živi u najvećoj ljenosti. Prema fellahu, koji zaista u znoju svog lica obrađuje mater zemlju, crnac osjeća samo najdublji prezir. Regrutacija u najmračnijim krajevima ekvatorske Afrike se vršio dobrovoljno. Danas je to samo u Sudanu. Tamo se crnci sami nude, je dan dio pokupe specijalni agitatori, koji ih primame šarenim odjelom, oružjem i mjesečnim žalovanjem. Ti „dobrovoljci“ nastupaju službu s nizom korala i lasturom oko bokova, ali kad obuku uniformu, obuju sandale i prebace pušku preko ramena, onda od radosti ne znaju šta rade, pipaju i obrću svjetlu pušku na sve strane. Ali s vrbovanjem vojnika ide uporedo i vrbovanje žena, jer crnci bez njih ne mogu da žive i žene se odmah poslije regrutacije. Prvo šarže odvedu svoje žene, pa tek onda dođe red na obične vojnike. Sudanski vojnik se ne hrani u kasarni, nego sa svojom crnom polovinom i djecom u svom šatoru. Žena vodi brigu samo o domazluku, kuva jelo, opravlja i krpi odjelo, a uveče mu pjeva i igra Za svakim pukom negera ide u korak i čitav puk žena, koje i u borbu idu za svojim gospodarima-muževima, viču i podstrekavaju vojniko. Žalovanje se isplaćuje pola ženama, pola muževima.

Oglas licitacije

Za prodaju ulovljene ribe u Vranskom jezeru Uprava drž. ergele „Vrana“ Biograd n-m, raspisuje javnu o fertalnu licitaciju na dan 7. oktobra 1934 godine u 11 sati u uredu Uprave drž. ergele „Vrana“.

Neuspije li ova licitacija održaće se na dan 28 oktobra 1934 g. u 11 sati prije podne.

Kaucija polaže se najdalje do 10 sati prije podne na dan licitacije u moneti predviđenoj po čl. 88 Zakona o drž. računovodstvu i to: naši državljani 6000 Din., a strani 12000 D.

Uz ponudu ima se priložiti revers o položenoj kauciji, uvjerenje sposobnosti nadmetača, a naši državljani još uvjerenje o plaćenom porezu za proteklo tromjesečje.

Ponude sa taksenom markom od Din.- 100, zapečaćene u kovertu imade se predati na dan licitacije do 11 s

Naknadne ponude kao i telegrafske, neprimaju se.

Uslovi licitacije mogu se videti kod Uprave državne ergele „Vrana“ svakog dana od 8 do 13 časova.

Broj: 2682. — Iz kancelarije Uprave državne ergele „Vrana“

Biograd n-m.

Knin

U najskorije vrijeme gostovaće kod nas Osiječko kazalište pod vodstvom upravnika g. Marjanovića. Predstave će se održati u Sokolani. Repertoire će biti sastavljen od dijela najboljih pisaca.

—:—

Novi cementni most preko Krke je dovršen, te će ovih dana uslijediti licitacija za dovršenje radova i spajanje istog sa državnom cestom. Tako će najzad nestati onog starog drvenog mosta, koji stvarno nije bio dovoljan za onoliki promet, koliko ga ima Knin.

PRAONA M. Dragičević
ŠIROKA ULICA — ŠIBENIK
Obznanjuje cij. građanstvo da preuzima pranje i peglanje ovratnika (koleta) i svih ostalih predmeta uz vrlo niske cijene, te dovršeno dostavlja u stan. Preporuča se cij. građanstvu.

Obrovac

6 IX 1934.

Prigodom današnjeg rodjendana Nj. K. V. Prestolonasljenika Petra, održano je u Obrovcu narodno slavlje. U 9 s. otslužila su se svečana blagodarenja u obim crkvama uz učešće svih mjesnih vlasti, sokolskog društva sa područnim četama i mnogobrojnog građanstva. Poslije blagodarenja formirala se je povorka koja je kroz varoš burno klicala Nj. V. Kralju i Njegovom Domu, nerazdvojivoj Jugoslaviji i sokolstvu.

U 11 sati održana je sokolska akademija u kojoj su uzele učešća sve područne sokolske čete, koje su svojim nastupom zadivile mnogobrojne gledaoce i zaslužile aplauz kojim su bile nagradjene. Naročito je pao u oči nastup čete Kruševo, koja je osnovana pred samih 25 dana i za to kratko vrijeme pod vodstvom svog vrijednog učitelja, pretstavila se je okolnim bratskim jedinicama i radoznaloj publici, te djelom dokazala što se može kad se hoće.

Pred početak akademije održao je pred vrstom brat M. Župan, učitelj u Kruševu, lijep govor pun nacionalnog žara. On, naš vrijedni učo, koji je za nekoliko dana neumornog rada, svoju četu doveo na ovo narodno i sokolsko slavlje, i danas je pokazao i dokazao što sokolstvo hoće i što mu je cilj. Dao Bog pa se i drugi ugledali na ovog isprobanog nacionalistu, starog borca za narodne ideale i neumornog našeg učitelja.

Kad je akademija bila završena, zahvalio je prisutnom gradjanstvu starešina Sokolskog društva br. M. Urukalo a četama čestitao na pokazatom uspjehu, preporučivši im da ustraju u radu za dobro Kralja i Domovine.

Poslije toga ova lijepa narodna i sokolska svečanost bila je završena, a gosti se mirno razišli svojim kućama, veseli što im se je dala prilika da 2 sata uživaju u ovoj zaista velebnoj proslavi.

Soko.

S. Pavlićević, nast. fizič. vaspitanja mladeži

Training za regate

(nastavak)

Početak traininga označuje se u posebnoj knjizi specijalnim radosnim danom, kad se počima da radi za čast i slavu svog kluba.

Knjiga o trainingu nosi sobom historiju kluba, razvoj i način odgoja. To je amanet iskustva, kojega ostavljamo docnijim pokoljenjima, neka vide kako se je radilo onda, a kako danas. Ne bilježiti naš savremeni postupak znači neznati što da se bilježi, ili ne htjeti, da se bogastvo iskustva ostavi mlađima, koji će moći da usavrše i popune naše griješke.

—.—

Da training uzmogne imati onu neosjetljivu parabolu uspona treba udaljiti što više početak traininga od regatnog dana. što znači uzeti obilati razmak vremena za tu vježbu. Za training je dostatno 10 mjeseci, a mnogi će se klubovi ja znam zadovoljiti i sa trainingom od 4 6 mjeseci. Naša južna klima, dozvoljava nam, na moru i zimski training, dok ljubiteljima istog športa u kontinentu to otešćava, pa su prisiljeni vježbe prekidati ili ih izvoditi u bazenima, koji ne davaju poželjnih rezultata. —

—.—

Jednolično gibanje u lađi jedina je slaba strana veslačkog športa u pitanju fizičke izobrazbe. Mi ćemo ta gibanja analizirati i popuniti drugim kretnjama, da dovedemo u harmoniju ostalo mišičje, a tim i inervaciju njihovu, kao i optok krvi koji pravilno kola u pravilno izgrađenoj tjelesnoj strukturi. — Gornja uda (ruke) svladavaju dva napora i to jedan vrlo neznatan a drugi vrlo odporan i težak. Prvi je pokret ruku, estensija napred sa veslom u ruci. Taj teret vesla, sveden je na minimum, radi udobnog potporišta u bilansiranoj sredini istoga. Drugi pokret ruku jest, teška fleksija podlaktice, koja sada svladava odpor mora, težinu lađe i ljudi u njoj sa svrhom da potjera lađu dalje.

Donja uda (noge) prave protivni napor, jer one laganom fleksijom noge slijede estensiju ruku, bez napora sa svrhom, da pomično sjedalo dovedu napred. Drugi pokret nogu jest naporna estensija, koja se izvađa odupirući se o fiksirano podporište. U kretnji ruku imamo jednostrani, ali težak rad fleksora, a u nogama imamo jednostrani. ali težak rad estensora. Te se dvije kretnje ponavljaju mjeseci i mjeseci bez nade, da će se iko osvrnuti i na onu masu drugih muskula, koji su samo uzgredan ili vrlo slabi pomagač tim jednostranim gibanjima. — Neophodno je dakle potrebito, da se u domu veslanja izmjene najprije uloge ruku i nogu, koje se jednostrano kreću i da se osim toga uzmu u obzir pomagači tih muskula, koje valja jačati kao i sve druge radi tjelesnog bilansiranja. Slaba inervacija i cirkulacija krvi nastaje u mišićju koje se jednolično kreće, jer oni koji rade otimlju hranu onima koji planduju. Daleko bi me odvelo, kad bih ovdje donio sve dopunidbene vježbe, koje se izvađaju za vrijeme traininga, a koja bi morao razjasniti slikama. Opteretio bi tim knjigu većim troškom unapred znajući, da mi ovo pisanje neće otvoriti neki novi Eldorado. — Svaki trener mora da znade, koje su vježbe potrebite za dopunu traininga.

—.—

Disanje kod traininga veslanja igra znamenitu ulogu, pa ću da rečem nekoliko riječi o njemu. Svatko kaže, kad vrši neki napor: „pusti me da odahnem“, ja ću reći za veslanje: „pusti me da udahnem“. Pri svakoj većoj upotrebi snage čovjek udahne veću količinu zraka, a iza udahnuća slijedi učinak napora. — Uzmite n.p. čovjeka, koji cijepa drva. On podiže sjekiru u zrak, udahne veću količinu zraka, što mu omogućuje i sama kretnja, jer širi prsni koš, udara prama dole, popratí udarac izdisajem i akcentuira ga tonom izdisaja „ha“! Priroda sama određuje pravilo disanja kod napora, dok to pravilo ruše hotimično sami ljudi. — Duboki izdisaj, kod veslača mora da je učinjen u momentu ruku napred, što bi mogli nazvati i odmorom zaveslaja, dok u momentu zahvata vesla u more, mora slijediti udisaj vazduha što će biti hrana mišićju da svlada napor, kojega sada veslač mora da izvede. Iza toga slijedi drugi odmor, drugi zaveslaj itd.

Broj udisaja tačno će se podudarati sa brojem zaveslaja u jednoj minuti.

—.—

Najpodesnije doba dana za training jest jutro rano i predvečerje. Jaka sunčana žega, upliva štetno na živce, koji postaju slabi i mlitavi, stvara zaduhu u plućima radi jakog proširenja bronhija. Razumije se, da su za vrijeme traininga zabranjene sunčane kupelji. Kupanje može biti časovito, vrlo kratko, a poslije istoga frotaža ili frecija sa komadom hrapava platna. Dobro učinjena frecija razdražuje kozu i nejednaki tok krvi raspoređuje pravilnije, kao i toplotu tijela.

(svršiće se)

SPLIT „**IDEAL**“ SPLIT
Tvornica kapa i šešira muških i ženskih svake vrsti, po najnižoj cijeni izrađuje i popravlja najžur. bez prigovora

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI i SIN, Šibenik

Odgov. urednik. Hamilkar Vitaliani